

Nazwa przedmiotu: Zagadnienia wykonawcze muzyki dawnej			
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny			Rok akademicki: 2021/2022
Kierunek: Instrumentalistyka		Specjalność: Muzyka dawna - gra na skrzypcach historycznych, gra na altówce historycznej, gra na wiolonczeli historycznej, gra na oboju historycznym, gra na flecie traverso, gra na violone, gra na violi da gamba, gra na kontrabasie historycznym, gra na teorbie, gra na trąbce naturalnej	
Forma studiów: stacjonarne I st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: I-III/I-VI
		Wymiar godzin: 180	
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Muzyki Dawnej Prof. dr hab. Lilianna Stawarz		
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. Piotr Wilczyński Dr Henryk Kasperczak		
Cele przedmiotu	Zapoznanie z dawnymi praktykami wykonawczymi w oparciu o przekazane świadectwa źródłowe. Przedstawienie i gruntowna analiza elementów składowych dzieła muzycznego z uwzględnieniem odniesień do teorii i praktyki muzycznej mającej zastosowanie w muzyce do przełomu XVIII i XIX wieku. Nabycie kompetencji do stosowania uzasadnionych historycznie i stylistycznie adekwatnych do okresu powstania kompozycji praktyk wykonawczych. Zdobycie zasobu wiedzy teoretyczno-praktycznej pozwalającej na podejmowanie uzasadnionych rozwiązań wykonawczych i interpretacyjnych.		
Wymagania wstępne	Opanowanie techniczne instrumentu solowego zgodnie z wymaganiami egzaminu wstępnego na wybranej specjalności muzyki dawnej oraz znajomość podstawowego repertuaru XVII i XVIII wieku		
Kategorie efektów	Numer efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	
Wiedza (W)	1	Student zna repertuar związany z kierunkiem studiów oraz specjalnością	
	2	Student ma wiedzę z zakresu historii muzyki, a zwłaszcza z literatury orkiestrowej, zna podstawowe style muzyczne od renesansu po współczesność	
Umiejętności (U)	3	Student posiada umiejętności w zakresie wykonawstwa i interpretacji utworów reprezentujących różne style od renesansu po współczesność, mając świadomość zależności pomiędzy zapisem a sposobem realizacji i interpretacji dzieła muzycznego oraz potrafi odnaleźć i przekazać idee zawarte w utworze	
	4	Student swobodnie operuje materiałem dźwiękowym współpracując z innymi instrumentalistami przy realizacji utworów kameralnych	
	5	Student potrafi właściwie zachować się podczas występów i publicznych prezentacji i jest przygotowany do współdziałania w zespołach kameralnych jako wykonawca oraz organizuje pracę zespołu kameralnego w ramach projektów artystycznych	
Kompetencje społeczne (K)	6	Student samodzielnie podejmuje i organizuje niezależne prace artystyczne i potrafi wykazać się obiektywizmem w ich ocenie, zajmuje krytyczne stanowisko w odniesieniu do produkcji artystycznych własnych i innych osób, angażuje się w działalność artystyczną podejmując refleksje nad stanem instrumentalistyki	
	7	Student dba o najwyższy poziom artystyczny występów i publicznych prezentacji, w których bierze udział, wykorzystując intuicję, zdolność twórczego myślenia i twórczej pracy	
	8	ma zdolność komunikacji w obrębie własnego środowiska i społeczności, integruje pracę wielu osób podczas realizacji pracy w ramach projektów artystycznych, wykorzystując zdobycze najnowszych technologii informacyjnych	
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
1. Praca nad technikami gry na instrumentach historycznych. 2. Nauka czytania z wydań źródłowych z epoki, nabywanie nawyku korzystania z fachowej literatury polskiej i obcojęzycznej 3. Praktyczne zapoznanie się z wybranym repertuarem z podstawowego kanonu repertuaru muzyki dawnej; rozpoznawanie stylistyki wykonywanych utworów (także poprzez słuchanie odpowiednich nagrań) i ćwiczenie wła-			

<p>ściwych stylowi technik</p> <p>4. Umiejętność samodzielnego opracowania utworu na podstawie struktury harmonicznego – rozwijanie wrażliwości i wyobraźni muzycznej.</p> <p>5. Rozwijanie świadomości w doborze środków wykonawczych i ich zastosowania w zależności od stylistyki i formy.</p> <p>6. Nauka realizacji ornamentów, dyminucji, figur retorycznych, rozpoznawanie i stosowanie teorii afektów.</p> <p>7. Praca nad improwizacją i improwizacyjnym charakterem wykonania utworu w kontekście historycznym</p> <p>8. Współpraca z basso continuo – znajomość harmonicznego struktury wykonywanych utworów</p> <p>9. Praca nad repertuarem dyplomowym</p>	
<p>Rozwinięcie treści programowych</p>	
<p>Semestr I</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczny rozwój i uwarunkowania wykonawstwa opartego o przesłanki stylistyczne. 2. Wierność źródłowa wobec współczesnych tendencji wykonawczych. 3. Podstawowe sposoby praktycznej weryfikacji materiału muzycznego z uwzględnieniem źródeł historycznych. 4. Metrum i rytm – formy zapisu w ujęciu historycznym. <ul style="list-style-type: none"> - notacja menzuralna, tempus, prolatio, modus - proporcje metryczne 5. Relacja zapisu metrycznego względem akcentacji i narracji rytmicznej. <ul style="list-style-type: none"> - analiza zagadnienia w odniesieniu praktycznym w oparciu o wybrane kompozycje. 	30
<p>Semestr II</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Relacja metrum-tempo z uwzględnieniem założeń teoretycznych oraz w oparciu o wybraną literaturę muzyczną. 7. Rythmopoeia oraz stopy metryczne – Mersenne, Mattheson. 8. Alteracje rytmiczne – praktyka wykonawcza wobec konwencji notacji. Francja – notes inegales. 10. Tempo – sposoby zapisu w ujęciu historycznym, <ul style="list-style-type: none"> - sposoby wyznaczania z uwzględnieniem wszystkich pozostałych elementów zapisu i uwarunkowań wykonawczych, - w rozważaniach źródłowych i wobec zachowanych źródeł opartych o pierwsze przyrządy pomiarowe – pendulum, - odniesienie do form tanecznych, - maniera wykonawcza Adagio, - tempo rubato 	30
<p>Semestr III</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. Muzyka taneczna – charakterystyka podstawowych tańców epoki renesansu i baroku, <ul style="list-style-type: none"> - układy choreograficzne w oparciu o źródła z epoki, - specyfika realizacji układów tanecznych w kompozycjach baletowych i operowych, - charakterystyka metryczno-rytmiczna - idiom taneczny w zróżnicowanych stylistycznie wybranych kompozycjach XVII i XVIII w. 12. Dynamika – sposoby zapisu i wykonania w układzie historycznym i w odniesieniu do źródeł, <ul style="list-style-type: none"> - zróżnicowania dynamiczne wynikające z innych elementów składowych dzieła, - praktyczne sposoby realizacji wobec stosowania dawnego instrumentarium, 13. Artykulacja – sposoby zapisu i realizacji w ujęciu historycznym i źródłowym, <ul style="list-style-type: none"> - indywidualne sposoby realizacji w oparciu o konkretne instrumentarium i obsadę wykonawczą, 	30
<p>Semestr IV</p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Akcentacja, artykulacja, frazowanie – wzajemne relacje na przykładzie założeń teoretycznych i wybranych kompozycji zróżnicowanych stylistycznie i pod względem aparatu wykonawczego. 15. Zdobnictwo – ozdobniki w zapisie i realizacji <ul style="list-style-type: none"> - tabele ozdobników wg reprezentatywnych źródeł - specyficzne cechy zdobnictwa wokalnego i instrumentalnego w ujęciu historycznym - zdobnictwo improwizowane i swobodne figuracje. 16. Ars Oratoria – retoryka w założeniach teoretycznych i praktycznym sposobie stosowania w kompozycjach XVII i XVIII wieku, 	30

Semestr V	<ul style="list-style-type: none"> - teoria afektów i praktyka afektów, - figury muzyczno-retoryczne, klasyfikacja, sposoby stosowania, <p>17. Modalność i tonalność kompozycji, stosowanie alteracji wysokości, musica ficta.</p> <p>18. Temperacje – zasady proporcji interwałowo-matematycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - systemy proponowane w teorii i przełożenie ich na praktykę, - charakterystyka brzmieniowa poszczególnych systemów, sposoby doboru z uwzględnieniem materiału muzycznego, stylistyki, obsady kompozycji. - wpływ temperacji na element interpretacji dzieła - kolorystyka tonacji i oddziaływanie afektywne w kompozycji. <p>19. Basso continuo jako punkt odniesień harmonicznym dla właściwego rozumienia i kształtowania partii solowych.</p>	30
Semestr VI	<p>20. Cechy stylów narodowych w muzyce od XVI do XVIII wieku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyróżniki indywidualne, - przenikanie i synteza. <p>21. Praca analityczno-interpretacyjna z zastosowaniem nabytej wiedzy nad reprezentatywnymi kompozycjami o zróżnicowanym gatunku, formie, stylistyce i obsadzie wykonawczej</p>	30

Metody kształcenia	<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład problemowy 2. wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień 3. praca z tekstem i dyskusja 4. analiza przypadków 5. rozwiązywanie zadań artystycznych 6. praca indywidualna 7. prezentacja nagrań CD i DVD 8. technika drzewa decyzyjnego
--------------------	--

Metody weryfikacji efektów uczenia się	Metoda	Numer efektu uczenia
	<ol style="list-style-type: none"> 1. egzamin (standaryzowany, na bazie problemu) 2. kolokwium ustne 3. kolokwium pisemne 4. projekt, prezentacja 5. kontrola przygotowanych projektów 6. realizacja zleconego zadania 	1-8

KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI

Numer efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji
1-8	1-9	1-8	1-6

Warunki zaliczenia	<p>Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium semestralnego (semestry I, III, V)</p> <p>Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu semestralnego (semestry II, IV, VI)</p> <p>Repertuar egzaminów i kolokwiów musi być zgodny z treściami programowymi przedmiotu.</p> <p>Zastosowanie ma §18 ust. 4 Regulaminu Studiów UMFC w zakresie zwolnienia z obowiązku przystąpienia do egzaminu lub kolokwium (dotyczy laureatów konkursów).</p> <p>Skala ocen:</p> <p>A+/celujący/24-25 pkt.</p> <p>A /bardzo dobry/21-23 pkt.</p> <p>B /dobry plus/19-20 pkt.</p> <p>C /dobry/16-18 pkt.</p> <p>D /dostateczny plus 13-15 pkt.</p> <p>E /dostateczny 10-12 pkt.</p> <p>F /niedostateczny 0-9 pkt.</p>
---------------------------	---

Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	2	2	2	2	2	2
Liczba godzin	30	30	30	30	30	30
Rodzaj zaliczenia	kolokwium	egzamin	kolokwium	egzamin	kolokwium	egzamin

Literatura podstawowa

Dart, Thurston *The Interpretation of Music*.
 Donington, Robert *The Interpretation of Early Music*.
 J.R Anthony - *French Baroque Music: From Beaujoyeux to Rameau*.
 C. Lawson, R. Stowell - *The Historical Performance of Music: An Introduction*
 M. Little - *Dance and the Music of J.S. Bach*.
 J. & R. Roche – A dictionary of early music.
 J. Tarling – Baroque string playing.
 J. Tarling - The *Weapons* of Rhetoric
 From Renaissance to Baroque: Change in Instruments and Instrumental Music in the Seventeenth Century
 G. Houle - *Meter in Music 1600–1800*
 N. Kenyon - *Authenticity and Early Music: A Symposium*
 W. Apel - The notation of polyphonic music, 900-1600
 J. Butt - *Playing with History – the historical approach to musical performance*
 J. Butt - *Music Education and the Art of Performance in the German Baroque*
 Sz. Paczkowski - Nauka o afektach w myśli muzycznej I połowy XVII wieku
 Sz. Paczkowski. Styl polski w muzyce Johanna Sebastiana Bacha
 T. Jasiński - Polska barokowa retoryka muzyczna

Literatura uzupełniająca

N. Harnoncourt – Muzyka mową dźwięków
 N. Harnoncourt – Muzyczny dialog
 Faksymilia i reprinty traktatów muzycznych z XVII i XVIII wieku.
 Reprinty wybranych starodruków muzycznych.
 Artykuły z czasopism; *Early Music*, *Early Music America*, *Early Music Today*,

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	180	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	30
Przygotowanie się do zajęć	30	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	30
Praca własna z literaturą	30	Inne	0
Łączny nakład pracy w godzinach	300	Łączna liczba ECTS	12

Możliwości kariery zawodowej

- podjęcie kształcenia na studiach II stopnia w wybranej specjalności muzyki dawnej
- współpraca z wykonawcami i instytucjami kulturalnymi: zespoły, orkiestry, festiwale
- udział w konkursach wykonawczych

Ostatnia modyfikacja opisu przedmiotu

Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
20.09.2021	Lilianna Stawarz, Wojciech Koprowski	Treści przedmiotu, literatura